

Tweede Kamerverkiezingen 15 maart 2017

Evaluatie

DATUM: 12-4-2017

VOORBEREIDINGSFASE		
Onderwerp	Bevindingen	Aktie
Stembureaus	- De vervallen nummers stemdistricten (stembureaus) blijven bestaan en zijn niet ingevuld door nieuwe stembureaus. Dit kan verwarrend overkomen. - Vanwege de drukte bij de stembureaus waren er lange wachttijden. - De adressering van stembureau 32 College de Opmaat was onjuist vermeld op de stempas. - De ronderijders hebben de controle niet op dezelfde wijze uitgevoerd.	- Voor de volgende verkiezingen gaan we uitzoeken hoe we de vervallen stemdistricten (stembureaus) kunnen verwijderen uit de huidige nummering. De reden voor het niet verwijderen van deze nummers is dat er dan een (historische) vergelijking kan worden gemaakt met vorige verkiezingen. Dit moet wel worden meegenomen worden in de uiteindelijke keuze deze wel- of niet te verwijderen. - Wellicht te overwegen om het aantal stembureaus uit te breiden. Een mogelijkheid is om 2 stembureaus te plaatsen op 1 locatie, bijvoorbeeld bij het station. - De adressering is hersteld in Key2Burgerzaken. - Drie ronderijders in de groep opnemen die beschikken over de competenties, analytisch en aanspreken.
Instructie stembureauleden	- Ook dit jaar hebben de stembureauleden een verplichte e-learning gevolgd. De e-learning is door alle stembureauleden met succes afgerond. - Een aantal stembureauleden hadden moeite om de lange zit te voltooien. Vooral het tellen van de stemmen leverde problemen op, ondanks dat er minimaal 2 extra tellers zijn toegevoegd per stembureau. - Het tellen op de stembureaus vraagt goede aandacht. Niet alle voorzitters zijn in staat geweest om het telproces te begeleiden	- Bij de volgende verkiezingen wederom kiezen voor de e-learning. - Wellicht is het verstandig een inventarisatie te maken van het stembureauledenbestand. Uitgezocht moet worden of een leeftijdsbeletsel, leeftijdsgrens, fysieke gesteldheid meegenomen kan worden in de afweging iemand wel of niet te plaatsen. Een aantal voorzitters van stembureaus waar het mis ging tijdens het tellen worden uitgenodigd om te bespreken hoe dit verbeterd kan worden. - Telinstructie opnemen tijdens de instructie voorzitters en voorzitters die het proces onvoldoende begeleid hebben niet meer zitting laten nemen op een stembureau.

Tweede Kamerverkiezingen 15 maart 2017

Evaluatie

DATUM: 12-4-2017

Onderwerp	Bevindingen	Aktie
Stembureauborden/ voorzitters	1. Een beoogd voorzitter van het stembureau heeft haar politieke voorkeur getwitterd. 2. Er zijn een aantal WOB-verzoeken geweest om de proces-verbalen in te zien. Inzien mag, maar er mogen geen kopieën worden gemaakt. Nu de inzage termijn is verstreken kunnen de proces verbalen niet meer worden ingezien.	1. De betreffende voorzitter is niet ingedeeld op een stembureau.
Verkiezingsborden	1. Een aantal stemborden waren niet juist geplaatst door Sign Match. 2. De borden zijn gestickerd geplaatst. Hier is verschillend over gedacht. Enerzijds zag het er steriel uit maar aan de andere kant wel erg netjes. Een voordeel was de mogelijkheid tot het plakken van extra posters op de blanco rij. 3. Er is verzocht het verkiezingsbord t.o. het raadhuis (plantsoen) te verplaatsen naar plek bij het stadskantoor. 4. Bewoner Diepend.In/Eikbosserweg al meerdere keren geklaagd: bord voor proef verplaatsen naar Diependl/P.de Hooghln	1. Bij het plaatsen van de borden worden de medewerkers van Sign Match de volgende keer begeleid door een medewerker van de gemeente Hilversum. 2. Huidige contract continueren. NB: 3. bij verkiezingen 2018 bord verplaatsen naar plantsoen Stads Kantoor en 4. bord verplaatsen hoek Diependaalselaan/Pieter de Hooghlaan punt 3 en 4: proef van 1 jaar.
Opkomstbevorderende maatregelen/com- municatie	1. Op de 25 Event Support borden (driehoeksborden) is gemeentelijke informatie over de verkiezingen worden geplaatst. Ter bevordering van de opkomst is het raadzaam de borden in een vroeger stadium te plaatsen. 2. Bij de stempas kon een oproep van de burgemeester worden gevoegd. Het is helaas niet gelukt deze oproep bij de stempas te voegen. Dit had te maken met het feit dat dit niet tegelijkertijd met de opdrachtbevestiging naar de leverancier en later naar de drukker is gestuurd. 3. Informatie over het referendum is via social media (FaceBook, Twitter, Instagram) verspreidt. Van de social media is veelvuldig gebruik gemaakt.	1. De borden bij de volgende verkiezingen eerder plaatsen. 2. In een eerder stadium aangeven of er een oproep van de burgemeester meegezonden moet worden met de stempas. Het is wel verstandig de stempas en oproep afzonderlijk te versturen omdat in veel gevallen de enveloppe pas veel later wordt opengemaakt.. 3. Omdat de social media een betrekkelijk nieuwe manier is van communiceren moeten duidelijke afspraken worden gemaakt wie hiervoor verantwoordelijk is en wie

Tweede Kamerverkiezingen 15 maart 2017

Evaluatie

DATUM: 12-4-2017

Onderwerp	Bevindingen	Aktie
	4. Aan 18-jarigen (die voor het eerst mochten stemmen) is tijdens de verkiezingsdag door het stembureau een kiesdiploma verstrekt. Met dit diploma kon er een presentie worden opgehaald in het gemeentehuis. De voorzitters zijn hierover door Monique geïnformeerd tijdens de informatiebijeenkomst op 7 maart 2017. Het stemdiploma was een groot succes en degenen die voor het eerst mochten stemmen hebben hier veelvuldig van gebruik gemaakt. 5. Griffie: Gevraagd wordt om de gemeentelijke uitslag voortaan op de pagina van de gemeente en van de gemeenteraad te plaatsen. 6. De informatievoorziening aan de burgemeester via het PHO is niet altijd naar wens verlopen.	geïnformeerd moet worden bij berichten via de social media. 4. Bij de volgende verkiezingen wederom iets verzinnen dat deze doelgroep over de streep trekt. 5. Opnemen in draaiboek voor de komende verkiezingen. 6. Een apart verkiezingsoverleg (periodiek) in plannen met de burgemeester, communicatieadviseur, adviseur veiligheid en teammanager backoffice Publiekszaken.
Ingekomen stukken/verzoeken	1. Zoals eerder vermeld zijn er een aantal WOB verzoeken geweest voor inzage van de processen verbaal. Omdat dit landelijk meer voorkwam heeft de Nederlandse Vereniging van Burgerzaken een leidraad opgesteld hoe hiermee om te gaan. 2. De minister van BZK heeft de Tweede Kamer en de gemeenten per brief geïnformeerd over de afspraken die zijn gemaakt tijdens het overleg tussen BZK, de Kiesraad, de VNG en de NVVB over de wijze waarop de uitslag moet worden berekend. Tevens is afgesproken dat de inzet van een telhulpmiddel mogelijk is. Voor het gebruik daarvan wordt door de gemeenten een leidraad gemaakt waarin onder meer aandacht zal worden besteed aan het feit dat geen computers mogen worden gebruikt die met enig netwerk verbonden zijn, maar ook aan het feit dat een vier ogen principe wordt toegepast voor verificatie en controle. Ook wordt er	1. De WOB verzoeken niet honoreren. 2. Afwachten waar het Ministerie mee komt bij de volgende verkiezingen.

Tweede Kamerverkiezingen 15 maart 2017

Evaluatie

DATUM: 12-4-2017

Onderwerp	Bevindingen	Aktie
	geen gebruik gemaakt van USB-sticks of andere digitale gegevensdragers om de optelresultaten over te brengen van de burgemeesters gemeente naar de hoofdstembureaus en van de hoofdstembureau naar het centraal stembureau.	
Politieke Partijen	1. Griffie: Aandachtspunt is de plaatsing van standjes voor politieke partijen. Dit mag voortaan wel bij elkaar en niet verspreid. Bij de gemeenteraadsverkiezingen is het fijn als er vanuit de griffie een integrale vergunning wordt geregeld, nu moesten alle partijen daarvoor zelf aan de bak.	1. Bij de gemeenteraadsverkiezingen Voldoen aan verzoek Griffie. Dit wordt opgenomen in het draaiboek voor de komende verkiezingen.
Projectteam	1. Leden projectteam verkiezingen: • Openbare werken: Wim de Graaf • Communicatie: Jeltje van Oudheusden • PuZa-BO: Marjan, Christa en Annette • Webbureau: Monique Sievers en Marieke Verbeek • Functioneel beheer: Erik de Boer en Steven van den Meiracker • Anita van Uden-Fennis, bestuursmedewerker BO • Dick Kraaijenbrink, extern adviseur. 2. Het projectteam kwam vanaf 12-01-2017 tweewekelijks bij elkaar. Na elk overleg werd de burgemeester middels een update geïnformeerd. 3. Het aantal uren aanwezigheid van een aantal collega's is teveel geweest.	1. De projectgroep is van mening dat een afvaardiging van de Griffie ook plaats dient te nemen in de projectgroep. Bij de volgende verkiezingen zal de Griffie (wederom) worden uitgenodigd om plaats te nemen. 2. Werkwijze continueren. 3. (Andere/meer) collega's inzetten zodat er een betere verspreiding over de dag en avond is.

Tweede Kamerverkiezingen 15 maart 2017

Evaluatie

DATUM: 12-4-2017

Onderwerp	Bevindingen	Aktie
Facilitaire aspecten	1. Het Serviceportaal heeft een draaiboek opgesteld voor alle facilitaire aspecten rondom de verkiezingen. Denk daarbij aan beveiliging, opslag verkiezingsmaterialen, catering etc.	1. Dit draaiboek zal bij de komende verkiezingen wederom worden gebruikt.
Bezorging stempassen en huis-aan huis	1. Bij twee postcodes zijn een aantal stempassen niet of later bezorgd. Betrokken bewoners zijn hierover middels een brief geïnformeerd. Ook over de mogelijkheden voor het aanvragen van een vervangende stempas. Vanwege het te laat bezorgen kon het voorkomen dat er per kiezer meerdere stempassen in omloop waren. De voorzitters zijn hierover geïnformeerd.	1. Het aanvragen van een vervangende stempas opnemen als E-dienst op de website.
VERKIEZINGSDAG EN -AVOND		
Verkiezingsdag	1. De bevindingen van de ronderijders zijn geïnventariseerd en verwerkt in bijgevoegd overzicht. Indien mogelijk worden er passende maatregelen genomen. 2. Het belteam was overdag goed bereikbaar en eventuele maatregelen werden getroffen. 3. Veel stembureaus hadden vanwege de hoge opkomst een tekort aan stembiljetten. Omdat er voldoende zijn besteld zijn de betreffende stembureaus van extra stembiljetten voorzien.	1. Indien nodig maatregelen treffen.
Verkiezingsavond	1. Het telefoonnummer voor het doorgeven van de voorlopige uitslag was in eerste instantie niet bereikbaar. De stemlocaties zijn tijdig hiervan op de hoogte gesteld en er is een ander nummer doorgegeven. Dit heeft geen invloed gehad op het doorgeven van de voorlopige uitslag. Vanaf 22.30/23.00 uur zijn de stemlocaties die de uitslag nog niet hadden doorgegeven gebeld om te vragen of er problemen waren en of er hulp nodig was bij het tellen. 2. De voorlopige uitslag was later bekend dan gepland vanwege de grote opkomst en de moeilijk hanteerbare stembiljetten	1. In het vervolg de betreffende telefoonnummers van tevoren testen op bereikbaarheid en goede afspraken maken welke nummers overdag en 's avonds gebruikt kunnen worden.

Tweede Kamerverkiezingen 15 maart 2017

Evaluatie

DATUM: 12-4-2017

Onderwerp	Bevindingen	Aktie
	(formaat). Landelijk gezien deden we het overigens naar behoren. 3. Na het doorgeven van de voorlopige uitslag was de gemeente slecht bereikbaar voor de stembureaus. Dit had te maken dat de nummers van het belteam weer vrijgegeven moesten worden. 4. Tijdens de verkiezingsavond in de raadzaal zijn de aanwezigen regelmatig geïnformeerd over de voorlopige uitslag tot dan toe. 5. Het invoeren van de stemmen is gebeurd in een gesloten netwerk. Hiervoor kon wel gebruik worden gemaakt van de verkiezingssoftware OSV. 6. De afspraak is de voorlopige uitslag te communiceren uiterlijk 23.00 uur bij een 100% ontvangen (doorgebelde) uitslag. Deze afspraak is niet gehaald.	4. Continueren werkwijze en wijze van presenteren. 5. Afwachten waar het Ministerie mee komt bij de volgende verkiezingen. 6. (Tussen) afspraak maken dat de voorlopige uitslag door middel van extrapolatie berekend kan worden en doorgegeven kan worden.
NA DE VERKIEZINGEN		
Inleveren N11 hoofdstembureau	1. Omdat er in eerste instantie een verouderd model N11 is aangeboden ter ondertekening is het correcte ondertekende proces verbaal N11 later dan gepland overgebracht naar Haarlem. Dit had te maken dat het Ministerie vlak voor de verkiezingen het model heeft aangepast. 2. Het model N11 en alle processen-verbaal van de stembureaus zijn akkoord bevonden.	1. Nog scherper de berichtgeving van het Ministerie in de gaten houden.